

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

31 An pauperes qui non possunt ad lucrandas Indulgentias largiri
eleemosynam, egeant commutatione in aliquod opus pium, sicut qui non
potest ieiunare, vel Ecclesias visitare, vel intali casu an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Nec in tali casu capere aliquid de Monasterio in elemosynam pro Iubilæo existimo contra regularem obseruantiam, vt probat Pasqualigus, vbi

Notandum est hic obiter Pasqualigum, vbi supra docere elemosynam dandam pro lucrando Iubilæo quando relinquatur vniuscuiusque arbitrio non sufficere minimam, sed ego olim contrarium docui cum communi Doctorum sententia, quam me citato nouissime notat Gobat. de Iubilæo, cap. 29. q. 79. & me citato Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 19. §. 14. quæst. 50. Lezana, vbi supra, Caracialis Lugo de panis. disput. 27. sect. 7. numero 114. vbi dubitari potest nonò vtrum satisfiat dando, quem puto esse pauperem, cum re vera sit diues, & fingat se pauperem. Videtur enim non satisfieri, cum re vera nihil detur pauperi, sed sicut est pauper existimatus, erit elemosyna existimata, quæ non sufficit. Credo tamen satisfieri Iubilæo, alioquin cogemur ad examinandum nimis necessitatem petentium, quod non satis consonat Sanctorum Patrum consensui. Ratio autem est, quia non videtur de substantia elemosynæ, quod detur vero pauperi, sed quod detur ad subleuandam miseriam inopis, tunc autem datur verè ex tali fine: Ergo est verè elemosyna. Bulla autem moderna non dicit quod elemosynæ dentur pauperibus, sed solum quod fiant elemosynæ.

¶ Dices, non fit elemosyna nisi transferatur dominium vt diximus. In hoc autem casu non transferatur cum non fit animus donandi nisi vero pauperi. Respondetur regulariter in his elemosynis minutis esse tantum transferendi dominium, licet propter dolum possit reuocari donatio, vt cum aliis obseruat Lessius in 2. de iust. cap. 18. dub. 17. Quare eiusmodi pauperes scilicet ratio obligantur ad restituenda quæ ita acceptauerunt per elemosynas minutas præsertim cum aliæ causæ huerint petendi, vel retinendi de quo videri potest Molina, tom. 1. de iust. disput. 210. §. Dubitatur de decimis, &c. Ita ille, cui adde Quintanaducenam vbi supra, tom. 3.

RESOL. XXXI.

Ad pauperes, qui non possunt ad lucrandas Indulgentias largiri elemosynam, egeant commutatione in aliquod opus pium, si non potest ieiunare, vel Ecclesiis assistere, vel in tali casu, an sufficiat, si pauper curet, vt elemosyna ab alio detur pro se? Ex part. 5. tr. 12. Ref. 15.

Affirmatiuè respondet Sanctarellus de Iubilæo, cap. 7. dub. 1. Leo de Iubilæo, part. 2. num. 72. Sacerdotius de Iubilæo, cap. 19. num. 6. & alij, quia seruanda est forma Bullæ pro lucranda Indulgentia; sed Bulla pro opere iniuncto præscribit elemosynam, ergo si non potest fieri est commutanda in aliud opus pium, sicut qui non potest ieiunare, vel Ecclesiis assistere; & si contraria opinio esset concedenda, sequeretur idem esse concedendum de eo, qui non potest ieiunare, vel ob tulum non potest communicare, nam in his casibus non egeret commutatione.

¶ Verum his non obstantibus negatiuam sententiam docet Faustus de Iubilæo, l. 4. q. 55. Nauar. in Miscellan. 94. num. 2. Grassius in Append. l. 2. e. 5. n. 38. Henriquez l. 7. c. 10. num. 6. in glossa lit. N. & Fernandez in Mandat. part. 3. cap. 7. §. 8. numero 3. vbi sic ait. Cum imponitur elemosyna danda, & lacrans est pauper, talem non indiget commutatione elemosynæ in aliud opus pium. Ita ille, & ratio est, quia mens Summi Pontificis in hoc casu talis esse videtur, vnde puto

veramque sententiam probabilem esse, & certum est eiusmodi pauperibus absque vlla commutatione sufficere, si faciant elemosynam minimam, etiam vnus oboli, quia sic adimplent formam Bullæ, faciendæ opus præscriptum. Ita Bossius de triplici Iubilæo, sect. 4. cas. 21. num. 4. qui etiam man. 5. & 6. obseruat sufficere in tali casu, si pauper curet vt elemosyna ab illo detur pro se; vel si ratificet elemosynam datam nomine suo ab aliquo ipso infcio, dummodo ratificatio fit intra tempus concessum ad lucrandam Indulgentiam.

RESOL. XXXI.

An si quis in Iubilæo præberet elemosynam per seruum, qui illam tamen non daret, daretur Iubilæum? Vbi plura de elemosyna largienda tempore Iubilæi pro omnibus personis tam secularibus, quam Regularibus adducuntur? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 31.

§. 1. Affirmatiuè respondet Emanuël Sa, etiam post correctionem Romanam ver. Indulgentia, num. 4. vbi sic ait. Cum dicitur absolute vt fiat elemosyna, quidam requirunt summam quandam cuiusque statui conuenientem; ego potius dicerem cuiusque deuotioni relinqui quantum det, & qui pro fe datam ab alio ratam habet, dare censetur. Quod si quis iussit famulum dare, & non dedit, qui tam negant consequi Indulgentiam, ego id non dixerim. Ita ille.

2. Sed aduersus illum negatiuam sententiam tenet Homobonus de Iubil. lib. 4. q. 53. Leo de Iubil. p. 2. q. 14. sect. 6. num. 175. Bonac. de Sac. disp. 6. q. punct. 5. n. 22. & Philippus de la Cruz, in thes. Eccl. tract. 1. §. 11. n. 3. vbi sic ait [Quando se manda dar limosna, y el amo dio à su criado dineros, para que los distribuiese à los pobres, no lo hizo, no obstante que los entregò para que se diesen, no consigne la Indulgencia.] Sic ille, & alij afferentes hoc etiam dicendum esse de eo, qui daret elemosynam per famulum, qui post tractatam hebdomadam dedit, qui non potest retrahi, & ratio est, quia non præstat opus præscriptum in tempore ad lucrandum Iubilæum. Verum quia solent occurrere quoad largitionem elemosynæ tempore Iubilæi aliqua difficultates, breuiter illas hic explanabo.

3. Dico igitur primò contra Lauotium de Iubilæo, p. 1. c. 21. num. 46. & alios, quòd quando in Iubilæo ad lucrandam Indulgentiam indeterminatè & absolute præcipitur elemosyna, sufficere quamcumque elemosynam minimam & paruam, etiam in ordine ad diuites: secus autem si præscribitur elemosyna expressè secundum facultatem, seu pro facultate vniuscuiusque; sed de hac quæstione satis supra dictum est.

4. Dico secundò contra Zanardum in Direct. Theol. part. 1. de pœn. cap. 21. q. 26. in fine, non sufficere ad lucrandum Iubilæum elemosynam spiritualem, sed debere esse realem & temporalem, dummodo non sit pauper, qui viuat de quotidiano labore, vel ostiatim mendicet, nam sine vlla commutatione tales lucrantur Iubilæum, non largiendo elemosynam. Ita Fernandez in Medull. cas. p. 3. c. 7. §. 8. num. 3. Henriquez lib. 7. cap. 10. num. 6. in glossa lit. N. Grassius in append. l. 2. cap. 5. num. 58. & alij; licet securior erit in tali casu pauperes petere commutationem in aliud opus pium, vel facere sibi ipsis à Confessario applicari elemosynam, quam pro lucranda Indulgentia tenerentur, quod est valde notandum.

5. Dico tertio contra Homobonum de Iubilæo, lib. 4. q. 57. Superiore nolente pro Religiosis elemosynam largiri, posse illos secluso scandalo aliquid e bonis Monasterij

Sup. hoc inf. in Ref. 54. §. Notandum est, & in t. 8. tr. 4. Ref. 71. §. Probatur, ad medium, verè. Et pro & hic inf. in Ref. seq. §. 11.

Sup. hoc inf. in Ref. 54. §. Notandum est tamen hic, prope finem.

Pro confesso in hoc §. sup. late in Ref. 29. & in aliis eius not.

Sup. hoc in Ref. præterita.

Sup. hoc sup. in Ref. 30.

NA
nia
IVV
III